

อาทิตยที่ 6 เทศกาลธรรมดา

ข่าวดี มธ 5:17-37

¹⁷“จงอย่าคิดว่าเรามาเพื่อลบล้างธรรมบัญญัติหรือคำสอนของบรรดาประกาศก เรามีได้มาเพื่อลบล้าง แต่มาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ ¹⁸เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ทรายใต้ที่ฟ้าและดินยังไม่สูญสิ้นไป แม้แต่ตัวอักษรหรือจุดเดียวจะไม่ขาดหายไปจากธรรมบัญญัติจนกว่าทุกอย่างจะสำเร็จไป

¹⁹ดังนั้น ผู้ใดละเมิดธรรมบัญญัติเพียงข้อเดียว แม้เล็กน้อยที่สุดและสอนผู้อื่นให้ละเมิดด้วย จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ต่ำต้อยที่สุดในอาณาจักรสวรรค์ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติและสอนผู้อื่นให้ปฏิบัติด้วย จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในอาณาจักรสวรรค์

²⁰“เราบอกท่านทั้งหลายว่า ถ้าความชอบธรรมของท่านไม่ดีไปกว่าความชอบธรรมของบรรดาธรรมาจารย์และชาวฟาริสีแล้วท่านจะเข้าอาณาจักรสวรรค์ไม่ได้เลย

²¹“ท่านได้ยินคำกล่าวแก่คนโบราณว่า อย่าฆ่าคน ผู้ใดฆ่าคนจะต้องขึ้นศาล ²²แต่เรากล่าวแก่ท่านว่า ทุกคนที่โกรธเคืองพี่น้อง จะต้องขึ้นศาล ผู้ใดกล่าวแก่พี่น้องว่า ‘ไอ้โง่’ ผู้นั้นจะต้องขึ้นศาลสูง ผู้ใดกล่าวแก่พี่น้องว่า ‘ไอ้โง่บัดซบ’ ผู้นั้นจะต้องถูกปรับโทษถึงไฟนรก

²³ดังนั้น ขณะที่ท่านนำเครื่องบูชาไปถวายยังพระแท่น ถ้าระลึกได้ว่าพี่น้องของท่านมีข้อบาดหมางกับท่านแล้ว ²⁴“จงวางเครื่องบูชาไว้หน้าพระแท่น กลับไปคืนดีกับพี่น้องเสียก่อน แล้วจึงค่อยกลับมาถวายเครื่องบูชา ²⁵จงคืนดีกับคู่ความของท่านขณะที่กำลังเดินทางไปศาลด้วยกัน มิฉะนั้น คู่ความจะมอบท่านแก่ผู้พิพากษา และผู้พิพากษาจะมอบท่านให้ผู้คุม ซึ่งจะขังท่านในคุก ²⁶เราบอกความจริงแก่ท่านว่า ท่านจะออกจากคุกไม่ได้ จนกว่าท่านจะชำระหนี้จนเศษสตางค์สุดท้าย

²⁷“ท่านได้ยินคำกล่าวที่ว่า อย่าล่วงประเวณี ²⁸แต่เรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดมองหญิงด้วยความใคร่ ก็ได้ล่วงประเวณีกับนางในใจแล้ว ²⁹ถ้าตาขวาของท่านเป็นเหตุให้ท่านทำบาป จงควักมันทิ้งเสีย เพราะเพียงแต่เสียอวัยวะส่วนเดียว ยังดีกว่าปล่อยให้ร่างกายทั้งหมดของท่านตกนรก ³⁰ถ้ามือขวาของท่านเป็นเหตุให้ท่านทำบาป จงตัดมันทิ้งเสีย เพราะเพียงแต่เสียอวัยวะส่วนเดียว ยังดีกว่าปล่อยให้ร่างกายทั้งหมดตกนรก

³¹“มีคำกล่าวที่ว่า ผู้ใดจะหย่ากับภรรยา ก็จงทำหนังสือหย่ามอบให้นาง ³²แต่เรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดที่หย่ากับภรรยา ยกเว้นกรณีแต่งงานไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็เท่ากับว่าทำให้นางล่วงประเวณี และผู้ใดที่แต่งงานกับหญิงที่ได้หย่าร้าง ก็ล่วงประเวณีด้วย

³³“ท่านยังได้ยินคำกล่าวแก่คนโบราณว่า อย่าผิดคำสาบาน แต่จงทำตามที่ได้สาบานไว้ต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า ³⁴แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่า อย่าสาบานเลย อย่าอ้างถึงสวรรค์ เพราะเป็นที่ประทับของพระเจ้า ³⁵อย่าอ้างถึงแผ่นดิน เพราะเป็นที่รองพระบาทของพระองค์ “อย่าอ้างถึงกรุงเยรูซาเล็ม เพราะเป็นนครหลวงของพระมหากษัตริย์ ³⁶อย่าอ้างถึงศิระของท่าน

เพราะท่านไม่อาจเปลี่ยนผมสักเส้นให้เป็นดำเป็นขาวได้³⁷ ท่านจงกล่าวเพียงว่า 'ใช่' หรือ 'ไม่ใช่' ที่เกินไปนั้นมาจากปีศาจ

1. ธรรมบัญญัติคืออะไร

ทั้ง ๆ ที่พระเยซูคริสต์เจ้าตรัสว่าธรรมบัญญัติจะคงอยู่ทุกจุด ทุกตัวอักษรตราบใดที่ฟ้า และดินยังไม่สูญสิ้นไป (มธ 5:18) แต่ทำไมนักบุญเปาโลจึงกล่าวว่า “พระคริสต์เจ้าคือจุดจบของธรรมบัญญัติ” (รม 10:4)

เพื่อจะเข้าใจประเด็นที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันนี้ จำเป็นต้องเข้าใจก่อนว่า เมื่อพูดถึง “**ธรรมบัญญัติ**” (The Law) ชาวยิวหมายถึง 4 สิ่งด้วยกัน กล่าวคือ

1. **บัญญัติสิบประการ** ซึ่งพระเจ้าประทานแก่มอเสส
2. หนังสือห้าเล่มแรกของพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมซึ่งเรียกว่า **บัญญัติบรพ** (Pentateuch)

3. เมื่อใช้ในสำนวน “**ธรรมบัญญัติและประกาศก**” (The Law and the Prophets) หมายถึงพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมทั้งหมด

4. **ธรรมประเพณี** หรือ **ขนบธรรมเนียมของบรรพบุรุษ** (Oral and Scribal Laws) ซึ่งเป็นประหนึ่งกล่องดวงใจของบรรดาธรรมจารย์และฟาริสี

ธรรมบัญญัติส่วนที่พระเยซูเจ้าและนักบุญเปาโลต่างก็ประณามเหมือนกันก็คือ “**ธรรมประเพณี**” ซึ่งเพิ่งเกิดขึ้นหลังกลับมาจากถูกกวาดต้อนไปบาบิโลนนี่เอง !

เริ่มแรกนั้นพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมกล่าวถึงกฎเกณฑ์น้อยมาก แม้บัญญัติสิบประการเองก็มีใช้กฎเกณฑ์ แต่เป็นเพียง “**หลักการ**” กว้าง ๆ ที่แต่ละคนจะต้องตีความและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของตน โดยอาศัยคำแนะนำและการตัดสินใจของพระจิตเจ้า

แต่ชาวยิวสมัยหลังเห็นว่าลำพังหลักการกว้าง ๆ อย่างนี้ยังไม่เพียงพอ พวกธรรมจารย์จึงพยายามคิดค้นและตรากฎเกณฑ์หยุ่มหิมออกมามากมายจากหลักการข้างต้น โดยหวังจะให้ครอบคลุมสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

กฎเกณฑ์หยุ่มหิมมากมายที่พวกธรรมจารย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาเหล่านี้แหละเรียกว่า “**ธรรมประเพณี**”

ขอยกตัวอย่างเช่น บัญญัติสิบประการกำหนดเป็นหลักการกว้าง ๆ ไว้ว่า “**จงระลึกถึงวันสัปดาห์ว่าเป็นวันศักดิ์สิทธิ์** ท่านจะต้องออกแรงทำงานทั้งหมดในหกวัน แต่วันที่เจ็ดเป็นวันพักผ่อนที่ถวายแด่พระยาห์เวห์พระเจ้าของท่าน ในวันนั้น ท่านต้องไม่ทำงานใด ๆ” (อพย 20:8-10)

แต่คำว่า “ท่านต้องไม่ทำงานใด ๆ” มันกว้างเกินไปสำหรับบรรดาธรรมจารย์ พวกเขาจึงระดมความคิดและเวลามากมายเพื่อช่วยกันกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วย “งาน” ที่ห้ามทำในวันสับบาโต

งานแรกที่พวกเขาตรากฎห้ามไว้คือ **“การแบกสิ่งของ”** แต่ปัญหาก็ยังตามรุ่มร่าพวกเขาอีก **“สิ่งของใดบ้างล่ะที่แบกได้ และสิ่งของใดบ้างล่ะที่ห้ามแบก ?”** พวกเขาจึงต้องตรากฎเกณฑ์หยุ่มหยมออกมาอีกมากมาย เช่น สิ่งที่อนุญาตให้แบกได้ในวันสับบาโตคือ อาหารที่มีน้ำหนักเท่ามะเดื่อแห้งหนึ่งผล เหล้าองุ่นไม่เกินหนึ่งถ้วย น้ำมันหนึ่งอิก น้ำจำนวนพอผสมยาป้ายตา กระดาษพอเขียนประกาศหนึ่งใบ หมึกพอเขียนอักษรสองตัว ต้นอ้อพอทำปากกาหนึ่งด้าม และอื่น ๆ อีกไม่รู้จักจบสิ้น พวกเขาใช้เวลายาวนานเพื่อถกเถียงกันว่าในวันสับบาโตจะเคลื่อนย้ายตะเกียง จะอุ้มเด็กทารก จะใส่พันปลอม ขาเทียม เข็มกลัดผม หรือผมปลอมได้หรือไม่ หรือแม้แต่ช่างตัดเย็บเสื้อที่ลิ้มเข็มเย็บผ้าติดไว้กับเสื้อที่สวมใส่อยู่จะมีความผิดหรือไม่ ?

งานต้องห้ามที่สองคือ **“การเขียน”** ผู้ใดเขียนอักษรสองตัว ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือหลงลืม ไม่ว่าจะภาษาเดียวกันหรือต่างภาษา ไม่ว่าจะด้วยมือขวาหรือมือซ้าย ไม่ว่าจะด้วยหมึกชนิดเดียวกันหรือต่างชนิด หากเกิดเป็นรอยถาวรย่อมถือว่าผิดเสมอ แม้เขียนบนกำแพงที่มีมูมติดกันกำแพงละหนึ่งตัวอักษรหรือเขียนบนสมุดบัญชีสองหน้า ๆ ละหนึ่งตัวอักษรชนิดที่ทำให้อ่านต่อเนื่องกันได้ก็ถือว่าผิด แต่ถ้าเขียนตัวหนึ่งบนพื้น อีกตัวหนึ่งบนกำแพง หรือเขียนในหนังสือสองหน้าชนิดที่ทำให้ไม่สามารถอ่านต่อเนื่องกันได้ หรือเขียนด้วยของเหลวสีดำ น้ำผลไม้ หรือเขียนบนฝุ่นหรือทรายซึ่งไม่ก่อให้เกิดรอยถาวร อย่างนี้ไม่ถือว่าผิด

งานต้องห้ามที่สามคือ **“การรักษา”** กรณีอันตรายถึงแก่ชีวิต โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวกับหู คอ และจมูก สามารถรักษาได้ แต่ทั้งนี้ทำได้เพียงเพื่อมิให้อาการเลวร้ายลงเท่านั้น จะเยียวยาให้อาการทุเลาดีขึ้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดบาดแผล สิ่งที่ทำได้คือใช้ผ้าพันแผลเปล่า ๆ พันไว้แต่จะใส่ยาขี้ผึ้งในวันสับบาโตไม่ได้

นี่คือตัวอย่างอันน้อยนิดของผลงานของบรรดาธรรมจารย์ ซ้ำร้ายยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งคือพวกฟาริสีที่ **“แยกตัวออกมา”** เพื่อปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านี้อย่างเคร่งครัดและครบถ้วน โดยถือว่านี้คือแก่นแท้ของศาสนา นี่คือการรับใช้พระเจ้า และนี่คือหลักประกันสำหรับชีวิตหรือความตายชั่วนิรันดร์ !

ประมาณกลางศตวรรษที่ 3 ธรรมประเพณีเหล่านี้ได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเรียกว่า Mishnah มีความหนาประมาณ 800 หน้า ต่อมาประมาณศตวรรษที่ 5 ได้มีผู้รวบรวมคำอธิบายธรรมประเพณีในหนังสือ Mishnah เป็นเล่ม เรียกว่า Talmud

Talmud ของกรุงเยรูซาเล็มประกอบด้วยหนังสือ 12 เล่มพิมพ์ ส่วนของกรุงบาบิโลนมีมากถึง 60 เล่มพิมพ์

พระเยซูคริสต์เจ้าคือจุดจบของธรรมประเพณีเหล่านี้ !

2. แก่นแท้ของธรรมบัญญัติ

เป็นความจริงว่า “มนุษย์ต้องพยายามแสวงหาพระประสงค์ของพระเจ้า และเมื่อพบแล้ว ต้องทุ่มเทอุทิศตนตลอดชีวิตเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์นั้น” พวกธรรมจารย์และฟาริสีทำถูก ที่พยายามแสวงหาพระประสงค์ของพระเจ้า และยิ่งถูกมากกว่าอีกเมื่อพยายามอุทิศตนปฏิบัติตามพระประสงค์นั้น แต่พวกเขาผิดที่ดันไปพบพระประสงค์ของพระเจ้าในกฎระเบียบมากมาย ที่พวกเขาเองกำหนดมันขึ้นมา

ถ้าเช่นนั้นอะไรคือพระประสงค์ของพระเจ้า ? อะไรคือแก่นแท้ของธรรมบัญญัติ ?

เมื่อพิจารณาบัญญัติสิบประการอย่างใกล้ชิด เราจะพบว่าแก่นแท้ของธรรมบัญญัติทุกข้อสรุปได้เพียงคำเดียวคือ “เคารพ” (Respect)

แก่นแท้ของบัญญัติ 3 ประการแรกคือ เราต้องเคารพยำเกรงพระเจ้า เคารพยำเกรงพระนามของพระองค์ และเคารพยำเกรงวันของพระองค์ด้วยการทำให้เป็นวันศักดิ์สิทธิ์

แก่นแท้ของบัญญัติอีก 7 ประการที่เหลือคือ เราต้องเคารพบิดามารดา เคารพชีวิต เคารพทรัพย์สิน เคารพความจริงและชื่อเสียงของผู้อื่น และสุดท้ายเราต้องเคารพตัวเองเพื่อความปรารถนาผิด ๆ จะได้ไม่เป็นนายเหนือเรา

กล่าวง่าย ๆ คือ เราต้องเคารพยำเกรง (Reverence) พระเจ้า และเคารพ (Respect) เพื่อนมนุษย์รวมถึงตัวเราเองด้วย

นี่คือแก่นแท้และเป็นพื้นฐานของธรรมบัญญัติตลอดจนกฎหมายทั้งปวง

เมื่อพระเยซูเจ้าตรัสว่า “จงอย่าคิดว่าเรามาเพื่อลบล้างธรรมบัญญัติ แต่มาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์” (มธ 5:17) พระองค์กำลังสอนเราว่า ความเคารพอันเป็นพื้นฐานของบัญญัติสิบประการนั้นจะไม่มีวันสูญสิ้นไป และพระองค์เสด็จมาบังเกิดเป็นมนุษย์ก็เพื่อแสดงให้เราเห็นว่า “ความเคารพยำเกรงต่อพระเจ้า และความเคารพต่อมนุษย์” ที่สมบูรณ์แบบนั้นเป็นอย่างไร

3. ธรรมบัญญัติและพระวรสาร

เมื่อพระเยซูเจ้าตรัสว่า “เรามีได้มาเพื่อลบล้างธรรมบัญญัติหรือคำสอนของบรรดาประกาศก แต่มาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์” นั้น พระองค์กำลังบ่งบอกว่า “อดีตและปัจจุบันต้องต่อเนื่องกัน”

บางคนชอบตำหนิอดีตที่ผิดพลาดของตนแล้วพยายามลืมหรือสลัดมันทิ้งไป ซึ่งเท่ากับว่ากำลังลบล้างอดีต แต่ถ้าเราลบล้างอดีตเราก็จะไม่มีอนาคต เพราะปัจจุบันนั้นเติบโตมาจากอดีต และอนาคตก็เติบโตมาจากปัจจุบัน

นี่คือเหตุผลที่ทำให้พระเยซูเจ้ามิได้ทรงลบล้างธรรมบัญญัติในอดีตแม้แต่ตัวอักษรหรือจุดเดียว !

ก่อนจะมีพระวรสารจำเป็นต้องมีธรรมบัญญัติเพื่อสอนให้เราแยกแยะความแตกต่างระหว่างถูกกับผิด และเมื่อเรารู้จักความผิดและความอ่อนแอของเราแล้ว เราจะเรียนรู้และซึมซับข่าวดีได้ทันทีว่าเราต้องการพระเจ้าพร้อมกับพระเมตตาและความช่วยเหลือของพระองค์มากสักเพียงใด

แต่ “ข่าวดี” ก็มาพร้อมกับ “ความรับผิดชอบ” ที่มากขึ้น พระองค์ตรัสว่า “ถ้าความชอบธรรมของท่านไม่ดีไปกว่าความชอบธรรมของบรรดาธรรมจารย์และชาวฟาริสีแล้ว ท่านจะเข้าอาณาจักรสวรรค์ไม่ได้เลย” !

ความหมายของพระองค์ชัดเจน คือ **“การดำเนินชีวิตคริสตชนไม่ใช่เรื่องง่าย”**

พวกธรรมจารย์และฟาริสีดำเนินชีวิตโดยมี **“กฎเกณฑ์”** เป็นทั้งแรงผลักดันและแรงจูงใจ แต่แรงผลักดันและแรงจูงใจของการดำเนินชีวิตแบบคริสตชนคือ **“ความรัก”**

เป็นไปได้ที่เราอาจไม่เคยละเมิดกฎหมาย ไม่เคยถูกตำรวจจับ ซึ่งตีความได้ว่าเราปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วน แต่กับความรัก เราไม่อาจพูดได้เลยว่าเราแสดงความรักครบถ้วนแล้ว...พอแล้ว...

ถ้าเรารักใครสักคน ต่อให้สอยเอาดวงดาวมาประเคนให้เขาผู้นั้นได้ เราก็คงรู้สึกที่ไม่พออยู่ดี !

นี่คือพันธะผูกพันอันยิ่งใหญ่ของความรักซึ่งมีเหนือกฎหมายอันมีข้อจำกัด

ในเมื่อความรักของคริสตชนอยู่เหนือธรรมบัญญัติ ความชอบธรรมของเราจึงต้องดีกว่าความชอบธรรมของบรรดาธรรมจารย์และฟาริสี !